

Filozofia masonerii

Autor tekstu: **Maria Szyszkowska**

Czytając większość wydawanych od ośmiu lat publikacji o masonerii, słuchając wypowiedzi niektórych polityków, można by mniemać, że żyjemy w czasach braku oświecenia, rozpętanych namiętności, zadufania w swoje racje oraz braku zaciekawienia tym, co niepoznane. Niektórzy wręcz utożsamiają masonerię z dziełem szatana. Niezmiernie więc potrzebna jest książka Andrzeja Nowickiego *Filozofia masonerii. U progu siódmego tysiąclecia* dla wyjaśnienia spraw o podstawowym znaczeniu. Przyczyni się ona, w co wierzę, do obalenia wielu niezdrowych mitów narosłych wokół masonerii. Napisana jest prostym, przejrzystym językiem, co stanowi zawsze wyraz głębokiego zrozumienia i przemyślenia problemów, o których się pisze.

Dzieło Andrzeja Nowickiego jest cenne ze względu na zawarte w nim informacje, jak również ze względu na wyrażone refleksje filozoficzne, skłaniające do przemyślenia podstawowych problemów istnienia człowieka w świecie. Ta książka stara się zaszczerpić prawidłowe wartości, a pamiętajmy, że od treści naszej świadomości zależy rozwiązanie problemów indywidualnego życia, jak również zbiorowego, i tak na przykład profesor Andrzej Nowicki podkreśla niezbędną przezwytyczanie nacjonalizmu w ludzkich postawach, uwypuklając, że jest to normalny obowiązek uczciwego człowieka. W tym kształtowaniu naszej świadomości dużą rolę powinny odgrywać głoszone przez masonerię hasła Wolności, Równości i Braterstwa, w tym Braterstwa narodów. Jest oczywiste, że poglądy te powinny stać się podstawą tendencji zjednoczeniowych w Europie. Niemniej istotne jest podkreślenie przez Autora, że wspólnoty narodowe powinny się budować na przywiązaniu do określonych wartości kulturowych. A zważywszy szerzone przez niektóre ugrupowania polityczne w Polsce hasła nacjonalistyczne — cenne jest podkreślenie przez Autora, że w naszych czasach czystość etniczna jest fikcją; mało jest ludzi bez domieszki „obcej krwi”. Jakże bliski tym poglądom jest głoszony przez Gustawa Radbrucha, niemieckiego filozofa XX wieku, transpersonalizm. Podaję ten przykład, by zilustrować tezę, że zbieżne z poglądami masonerii są z reguły przekonania światłych jednostek w historii naszych dziejów. Innymi słowy zbliżają się do filozofii masonerii ci, którzy osiągają wysoki stopień rozwoju duchowego, związany z koniecznością z poczuciem przynależności do całego gatunku ludzkiego, jak również z odważnym odrzucaniem obiegowych przesądów i pozorów prawdy, które zaszczerpiane są nam od dzieciństwa.

Wytwarza się bliskość duchowa tych, którzy należą do masonerii i tych spośród nas, nie należących, o których można powiedzieć, że odnoszą swoje życie do wyższych wartości oraz traktują drugiego człowieka jako cel sam w sobie a nigdy jako środek do najbardziej nawet wzniesłego celu. Obydwie grupy łączy uznanie znaczenia wolności, braterstwa, pokoju i pluralizmu światopoglądowego. Łączy też obie grupy szacunek dla ludzkich czynów. Nie jest przypadkowe, że na określenie wolnomularzy używa się też terminu wolnomyślicieli.

Andrzej Nowicki słusznie podkreśla, że „rejestr wybitnych masonów to rejestr wielkich pobratymców ludzkości”. Nawiazywanie do tradycji masońskich umacnia w przekonaniu, że możliwe jest doskonalenie nie tylko siebie, ale również świata. Napawa optymizmem przekonanie, że wola człowieka może doprowadzić do zmiany oblicza świata. Prawdziwa filozofia masonerii — czytamy w omawianej książce — ukryta jest w sztuce życia, a ta wiąże się z procesami kulturotwórczymi, w tym z pracą nad sobą i budowaniem właściwego stosunku do drugiego człowieka. Podstawowym zadaniem pozostaje poszukiwanie prawdy.

Rozprawa Andrzeja Nowickiego stanowi pierwszą w literaturze próbę syntetycznego przybliżenia wartości wniesionych do kultury przez masonerię. Nie było dotąd książki przedstawiającej w sposób pełny filozofię masonerii. Andrzej Nowicki czyni to, jak przystało na uczonego, w sposób obiektywny. Ma też odwagę — a nie jest łatwo zdobyć się na nią obecnie w Polsce — by wyznać swój ateizm. Czytelnicy poszukujący bardziej wątków sensacyjnych aniżeli prawdy, odnajdą w tej książce rzetelne informacje o życiu i dokonaniach najwybitniejszych masonów w dziejach ludzkości.

Dowiadujemy się dzięki Autorowi o dziełach masońskich w polskiej kulturze, a w tym o mesjaniście Bronisławie Trentowskim, który, jak się okazuje, był zarówno masonem, jak i teoretykiem masonerii. Niemniej interesująca, by podać inny przykład, jest informacja, że

mamy obecnie, według kalendarza masońskiego, rok 5997. Zbliżamy się więc do końca szóstego tysiąclecia. Andrzej Nowicki podkreśla zaletę takiego sposobu odmierzenia czasu, mianowicie pozostajemy wszyscy w obrębie jednej ery, bez nonsensownego, jak słusznie pisze, przesuwania starożytnej kultury w czasy „przed naszą erą”. Należy podkreślić, że przełom wieków, zbliżanie się siódmego tysiąclecia, było — jak się zdaje — dodatkową inspiracją dla napisania tego znakomitego dzieła przez Andrzeja Nowickiego.

"Res Humana" nr 3/1997

Maria Szyszowska

Filozof prawa; profesor m.in. Uniwersytetu Warszawskiego; Senator RP; publicystka (m.in. czasopisma Res Humana), autorka wielu książek (m.in. ["Twórcze niepokoje codzienności"](#), 1998; ["Filozoficzne interpretacje prawa"](#), 1999; ["Spotkania w salonie"](#), 2000; ["Granice zwierzeń"](#), 2001; ["Zagubieni w codzienności"](#), 2001, ["Lewicowość w XXI wieku"](#), 2004) [Więcej informacji o autorze](#)
[Strona www autora](#)

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 26-11-2006)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,5127) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,5127>)

Contents Copyright © 2000-2008 by Mariusz Agnosiewicz
Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.
Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę podkatalogów, skrypty JavaScript oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl